

***Przedmiotowy System Oceniania z biologii –
zakres rozszerzony***

- I.** Wiadomości sprawdzane są systematycznie przez cały rok.
- II.** Wszystkie sposoby sprawdzania osiągnięć stosowane są w ciągu całej nauki przedmiotu , w każdym semestrze.
- III.** Kontrola bieżąca umożliwia śledzenie postępów ucznia oraz w razie konieczności podjęcie interwencji. Najczęściej stosowanymi metodami są:
 - A. wypowiedzi ustne obejmujące materiał z ostatniej lekcji bądź dwu ostatnich (jeden temat)
 - B. krótkie sprawdziany pisemne obejmujące ostatnie trzy lekcje – są to najczęściej krótkie pytania wymagające krótkiej kilkuzdaniowej odpowiedzi
 - C. test obejmujący pytania wielokrotnego wyboru, zdania dobierane dotyczące jednego działu np. budowa i fizjologia układu nerwowego człowieka, analizę tekstu czy też schematu, wykresu
 - D. ocena zeszytu przedmiotowego – systematyczne prowadzenie
 - E. ocena prac domowych
- IV.** Kontrola końcowa – pod koniec semestru lub raz w roku i dotyczy większych partii materiału np. ewolucyjne zmiany w kilku układach u poszczególnych grup zwierząt Są to testy typu maturalnego, obejmujące zadania z luką, krótkiej odpowiedzi, analizę schematów, programowanie doświadczeń oraz określanie problemu, hipotezy i wniosków do opisanego doświadczenia.

Ilość ocen cząstkowych jest charakterystyczna dla poszczególnych profili klas, w zależności od liczby godzin przedmiotu w tygodniu.

- I.** W klasach o jednej godzinie biologii w tygodniu podstawę będą stanowiły dwie oceny: jedna ze sprawdzianu, druga z kartkówki. Dodatkowe oceny pojawią się , w miarę możliwości, za aktywność na lekcjach, prace domowe czy referaty.
- II.** W klasach o dwu godzinach tygodniowo podstawą są trzy oceny cząstkowe w semestrze: ze sprawdzianu, z kartkówki, z odpowiedzi . Dodatkowe oceny, tak jak wyżej dotyczą aktywności na lekcjach, prac domowych, referatów.
- III.** W klasach o rozszerzonym programie nauczania biologii, uczeń powinien otrzymać cztery lub pięć ocen cząstkowych: z dwóch lub trzech sprawdzianów, jednej kartkówki, odpowiedzi ustnej, aktywności na lekcjach, referatów, prac domowych.

Krystyna Nowacka

***Przedmiotowy System Oceniania z biologii –
zakres podstawowy***

Zasady ogólne

- 1.** Oceny wystawione przez nauczyciela są jawne.
- 2.** Ocenie podlegają wszystkie wymienione formy aktywności ucznia zgodnie z kryteriami wymagań na poszczególne oceny.
- 3.** Uczeń w ciągu śródrocza powinien otrzymać minimum 2 oceny cząstkowe z dwóch różnych form pomiaru.
- 4.** Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji jeden raz w śródroczu, przy czym przywilej ten nie dotyczy zapowiedzianych prac pisemnych. Nieprzygotowanie obejmuje: odpowiedź, kartkówkę, brak zadania domowego, brak zeszytu, brak materiałów, brak podręcznika. Nieprzygotowanie uczeń zgłasza na początku lekcji, przed zajęciem miejsca w sali lekcyjnej. Przywilej ten nie obowiązuje w grudniu i czerwcu.

5. Uczeń ma obowiązek posiadać na lekcji zeszyt z notatkami z lekcji i zadaniami domowymi oraz podręcznik.

Formy aktywności podlegające ocenianiu i metody sprawdzania osiągnięć uczniów

Nauczyciel dokonuje pomiaru wiedzy i umiejętności uczniów przy wykorzystaniu wybranych z poniższych form:

Lp.	Forma aktywności	Częstotliwość w śródroczu	RANGA
1	Prace klasowe (1 h)	co najmniej 1	6
2	Sprawdziany	co najwyżej 1	4
3	Kartkówki (ok. 15 minut)	co najwyżej 2	3
4	Odpowiedź ustna	indywidualnie	2
5	Aktywność poza lekcjami	indywidualnie	4
6	Aktywność na lekcji	indywidualnie	2
7	Praca domowa	indywidualnie	1

1. Praca klasowa

-Samodzielna praca pisemna trwająca do 45 min., obejmuje wiadomości dotyczące jednego działu tematycznego z uwzględnieniem wcześniejszych logicznych powiązań merytorycznych.

-Praca klasowa zapowiedziana jest z tygodniowym wyprzedzeniem

-Praca klasowa jest obowiązkowa.

-Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać pracy klasowej z całą klasą, to ma obowiązek zgłoszenia się do nauczyciela w celu ustalenia terminu pisania pracy klasowej, termin pisania pracy klasowej nie może przekroczyć dwóch tygodni od czasu powrotu do szkoły.

-W przypadku, gdy uczeń nie napisze pracy (pomimo obecności w szkole ucznia i nauczyciela) w terminie dwóch tygodni od daty wpisania ocen klasy z tej pracy klasowej do dziennika, otrzymuje ocenę niedostateczną.

-Uczeń może poprawić każdą ocenę z pracy klasowej w wyznaczonym przez nauczyciela terminie. W razie nieobecności ucznia w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, uczeń musi samodzielnie wykazać nauczycielowi chęć poprawy pracy klasowej na pierwszej lekcji przedmiotowej po powrocie do szkoły.

-Przy poprawianiu prac klasowych i pisaniu w drugim terminie kryteria ocen nie zmieniają się, a otrzymana ocena jest wpisana do dziennika.

-Prace klasowe oceniane są wg skali ustalonej w WSO szkoły.

2. Sprawdzian

-Praca samodzielna na lekcji w formie pisemnej obejmująca wiadomości dotyczące maksymalnie do 6 jednostek tematycznych.

-Sprawdziany zapowiedziane są z tygodniowym wyprzedzeniem, określony jest zakres treści sprawdzanej wiedzy i umiejętności.

-Czas trwania sprawdzianu zostaje podany uczniom na początku lekcji na której będzie on przeprowadzony.

-Sprawdziany zapowiedziane są obowiązkowe.

-Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać sprawdzianu z całą klasą, to ma obowiązek zgłoszenia się do nauczyciela w celu ustalenia terminu sprawdzianu; termin pisania sprawdzianu nie może przekroczyć dwóch tygodni od czasu powrotu do szkoły.

-Nieusprawiedliwiona nieobecność na zapowiedzianym sprawdzianie jest równoznaczna z rezygnacją ucznia z możliwości prezentacji swojej wiedzy i umiejętności i skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.

-Uczeń może poprawić ocenę z zapowiedzianego sprawdzianu w wyznaczonym przez nauczyciela terminie. W razie nieobecności uczeń musi samodzielnie wykazać nauczycielowi chęć poprawy sprawdzianu na pierwszej lekcji przedmiotowej po powrocie do szkoły.

-Sprawdziany zapowiedziane oceniane są wg takiej samej skali jak prace klasowe.

3. Kartkówka

-Praca samodzielna na lekcji w formie pisemnej obejmująca wiadomości dotyczące maksymalnie materiału z 3 ostatnich jednostek lekcyjnych, trwająca średnio 10 minut.

-Kartkówki niezapowiedziane oceniane są identycznie jak sprawdziany zapowiedziane i prace klasowe. Kartkówki nie podlegają poprawie.

4. Odpowiedź ustna

-Sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia w formie ustnej odpowiedzi.

-Uczeń może być bez zapowiedzi wezwany do odpowiedzi obejmującej dwie ostatnie jednostki lekcyjne.

5. Aktywność poza lekcjami

-Udział w konkursach przedmiotowych, olimpiadach itp.

-Udział w zajęciach koła przedmiotowego.

-Prezentacje o tematyce przyrodniczej przedstawiane na imprezach szkolnych lub poza szkołą.

6. Aktywność na lekcji

-Ocenie podlega zaangażowanie w proces dydaktyczny, zadania wykonywane podczas lekcji i wiedza merytoryczna ucznia.

-Aktywność może też być oceniana w formie plusów i minusów - odpowiednio 4(+) ocena bardzo dobry, 4 (-) ocena niedostateczny. („+” i „-” można otrzymać m.in. za):

„+”	„-”
-Aktywne włączanie się w tok lekcji. -Propagowanie wiadomości przyrodniczych. -Dbalność o wystrój gabinetu. -Przygotowywanie pomocy dydaktycznych -Efektywną pracę w grupach -Poszukiwanie i prezentowanie materiałów związanych z bieżącym tematem zajęć.	-Brak zeszytu. -Brak efektywnej pracy w grupie -Brak znajomości podstawowych pojęć i terminów. -Brak aktywnego włączania się w tok lekcji prowadzonej metodą dyskusji lub powtórzenia przerobionego materiału.

Ustalanie oceny śródrocznej i rocznej

1. Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę wszystkie stopnie uzyskane przez ucznia z poszczególnych form aktywności z uwzględnieniem ich rang.

2. Nauczyciel dokonuje oceny śródrocznej i rocznej w sposób jawny i uzasadnia ją.

3. Na ocenę śródroczną i roczną składa się ocena poziomu wiedzy i umiejętności, nie jest ona średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, a wynika ze średniej ważonej, która jest podstawą do ustalenia oceny. Średnia ważona roczna jest obliczana przy uwzględnieniu wszystkich ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia od początku roku szkolnego. Średnia poniżej „trzy” po przecinku – pozostaje dana ocena. Średnia powyżej „osiem” po przecinku – ocena wyższa. W zakresie pomiędzy – decyzję podejmuje nauczyciel biorąc pod uwagę osiągnięcia ucznia i jego postawę na lekcjach. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń ze średnią co najmniej 1,9.

5. Uczeń ma prawo do uzyskania wyższej niż przewidywana oceny rocznej zgodnie z wytycznymi zapisanymi w WSO szkoły. (rozdział V)

Monika Kulesza

Przedmiotowy System Oceniania z biologii dwujęzycznej

1. Wiadomości sprawdzane są systematyczne przez cały rok, wszystkie sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów stosowane są w każdym semestrze

2. Uzyskana ocena semestralna/roczna stanowi część oceny ostatecznej z Biologii
3. Ocenie podlegają:
 - a) Odpowiedzi ustne – uczeń bez wcześniejszej zapowiedzi może być odpytywany z opanowania materiału omawianego w ciągu dwóch ostatnich lekcji
 - b) Kartkówki – krótkie sprawdziany pisemne, obejmujące zakres materiału z 3 ostatnich lekcji
 - c) Sprawdziany ze słówek i definicji – krótkie sprawdziany pisemne sprawdzające opanowania słownictwa przedmiotowego w języku angielskim
 - d) Praca klasowa – sprawdzian pisemny obejmujący pytania wielokrotnego wyboru, zdania dobierane, analizę wykresów i interpretację doświadczeń biologicznych dotyczące jednego działu
 - e) Prace domowe – wykonanie doświadczeń, a następnie przedstawienie pisemnego raportu w języku angielskim

Marcelina Malinowska

Wymagania edukacyjne

Ocenę celujący otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- posiada wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych)
- umie formułować problemy i dokonywać analizy nowych zjawisk,
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- rozwija samodzielnie i twórczo własne uzdolnienia oraz zainteresowania wykorzystując różne źródła informacji oraz wiedzę z innych dziedzin nauki,
- wykazuje się dużą aktywnością na lekcjach,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach.

Ocenę bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy
- potrafi planować i przeprowadzać doświadczenia biologiczne,
- wykazuje się dużą aktywnością na lekcjach,
- chętnie podejmuje się zadań dodatkowych.

Ocenę dobry uzyskuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań lub problemów,
- jest aktywny na lekcjach przedmiotowych,

Ocenę dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania, z pomocą nauczyciela, typowych zadań lub problemów,

Ocenę dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- rozwiązuje, z pomocą nauczyciela typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności,

Ocenę niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela,
- nie uczestniczy aktywnie na zajęciach lekcyjnych

Nauczyciele biologii V LO w Gdańsku